

offentlige Stiftelser til at forestaae Lægdsvæsenet paa de dem underliggende Godser, og overtages da disse Forretninger af de i § 1 nævnte Embedsmænd.

§ 3.

Justitsministeriet har at foranstalte det Fornødne til Udførelse heraf, og at afgjøre alle i den Anledning opstaaede Spørgsmaal.

Ordføreren (Krabbe): Lovforslagets 1ste Paragraph bestemmer, at den patrimonielle Skiftejurisdiction og den dermed forbundne Overformynderibestyrrelse skal ophæves fra den 1ste Januar 1851, og da overtages af Retsbetjentene i Herrederne og de kongelige Birker; derimod overlades det til Regjeringen i ethvert enkelt Tilfælde at anordne, hvorvidt disse Forretninger i de saakaldte private Birker skulle overtages af de der ansatte Birkebetjente eller af vedkommende Herredsfogder. Saalænge de private Birker vedblive at bestaae som særskilte Jurisdictioner, — et Spørgsmaal, hvis Afgjørelse iøvrigt her ikke foreligger — og da § 97 i Grundloven har hævet den Birkepatronerne forhen tilkommende Forslagsret til Besættelse af Birke dommer- og Birkeskriver-Embeder, tilligemed Lehnbesiddernes Amtmandsmyndighed, kan der formeentlig, paa Grund af de forhaanden værende Forhold, ikke erindres Noget mod denne Bestemmelse. En anden Undtagelse fra den almindelige Regel indeholdes i Slutningen af Paragraphen, som bestemmer, at Overgangen til Retsbetjentene af Skifteforvaltningen og Overformynderibestyrrelsen, hvor disse Forretninger paa det Kongelige Jordegods have været bestyrede af Amtsforvalterne, skal udsættes, indtil den kan iværksættes uden Byrde for Statskassen. Der blev nemlig under Forhandlingen i Folkethinget af den høitærede Justitsminister meddeelt Oplysninger, navnlig med Hensyn til Amtsforvalterne paa Frederiksborg og Hirschholms Godser, som lode formode, at disse Embedsmænd kunde maaffee have Krav paa Erstatning, naar de mistede de Indtægter, som have været forbundne med den dem overdragne Skifteforvaltning, og som ikke have været ganske ubetydelige, og dette Erstatningskrav er det, som man ved hin Bestemmelse har søgt at undgaae. Heri forekommer det

mig dog ikke, at der kan ligge noget særdeles Stødende for de private Godsbesiddere, af hvilke jeg vel tør påståa, at de Allerførreste have saa store Indtægter af Skifteforvaltningen, at de kunne antages at æquivalere den Byrde, som er forbunden dermed, og det Arbejde, der er paalagt dem som Overformynderibestyrere og Lægdsforstandere, og som gjør det nødvendigt idetmindste paa de store Godser og for de større Godseiere foruden Godsforvalteren at maatte holde een eller flere Skrivere. Naar de nu miste disse Forretninger, ville de jo kunne betydeligt formindste dette Contoirhold. Jeg troer heller ikke, at man behøver at frygte for, at, som en Folge af denne Bestemmelse, Amtsforvalterne paa disse Godser bestandig ville komme til at beholde Skifteforvaltningen; det er Noget, der i Grunden strider mod Loven, og Ministeriet vil upaatvibelig ogsaa sørge for, idetmindste naar Vacance indtræffer, at ordne denne Sag, uden at Statskassen kommer til at bære en Udgift om hvilken det dog ikke engang er givet, at den er uundgaaelig. Den anden Paragraph bestemmer, at Bestyrrelsen af Lægdsvæsenet paa Godserne skal gaae over til de i § 1 nævnte Embedsmænd, navnlig ogsaa til samme Tid. § 3 overdrager det til Justitsministeriet at drage Omsorg for Lovens Udførelse. Det er Noget, som stemmer overens med § 29 i Grundloven, og det er vistnok ogsaa fuldkommen hensigtsmæssigt, at de Detailspørgsmaal, som kunne møde og som ikke kunne undergives lovbestemte Regler, afgjøres af Justitsministeriet, under hvis Resfort Skiftevæsenet og Overformynderivæsenet er henlagt.

Orsted: Det Endringsforslag, jeg har stillet, gaaer ud paa, at det i det Væsentlige skal blive ved det af Regjeringen forelagte Udkast, hvori der er gjort den Forandring af Folkethinget, at den nye Lovbestemmelse, hvor efter den jorddrotlige Skiftejurisdiction skal ophøre fra den 1ste Januar 1851, ikke skal være gjældende for de af de kongelige Godser, hvor Skifteforvaltningen bestyres af Amtsforvaltere. Jeg indseer meget vel, at det ikke kan ophæves fra den Tid, uden at de Amtsforvaltere, som have en ikke ubetydelig Indtægt deraf, maae have en Erstatning; men det forekommer mig, at, ligesom Regjeringen ikke har troet